

نبذة مختصرة للمسلمات المُجاهدات في عصر النّبوة

So Manga Bai A Piangababantogan Ko Kapamolong Ko Giikapakithidawa O Islām

al Khutbah 111

Ki: Alim, Hassanor M. Alapa

al Murshid al Am

al Insan Islamic Assembly of the Philippines

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنفُسِنَا وَسَيَّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلٌّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا، وَأَشْهَدُ أَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسِّلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسِّلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَاحْبِهِ وَمَنِ اهْتَدَى يِهْدِيهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ وَبَعْدُ:

فِيَاعِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:
قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدَى فَمَنْ تَبَعَ هُدَى إِيَّ فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ (البقرة ٣١)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastaīnuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'malinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahibihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmid dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Qulnah bitū minhā jamīān fa'immā ya'tiyannakum minnī hudan faman tabi'a hudāya falā khawfun alayhim wa lā hum yahzanūn (al Baqarah 31).

So langowan a podipodi a go so samporna' a bantog na rk o Allāh ﷺ, bantogn tano Skaniyan go mamangni tano ron sa tabang, a go mangni tano Ron sa sapngan Iyan so manga dosa tano, go lomindong tano ko Allāh ﷺ phoon ko manga antiyor o manga ginawa tano, a go so pangararata o manga galbk tano, sa taw a toroon skaniyan o Allāh ﷺ, na da' a makadadag on, na sa taw a dadagn iyan na di nka dn mitoon sa salinggogopa iyan a phakatoro' on.

Aya oriyān oto na:

Pd sa bantogan o manga bai a di khalipatan so katatadmi ron, so romasay ran ko kapamolong ko kiapakatindg o manga kathidawa ko It o manga Muslim a go so manga Mushrik ko masa a paganay a kapakaoma o Islām.

Mataan a so galbk a kapamolong na pd ko mapitl ago mapnd a romasay, batabolabaw ko masa a kaaadn o kathidawa. So manga bai a manga *Muslimah* ko masa o Rasūlullāh ﷺ, na minitindg iran ankanan a galbk a margin sii dn ko masa a kalalagindab o sorazab o kadg o giikambonoay sa maydan, sabap anan ko kabagr o paratiaya iran a go so pangababatalo iran. Sa alowin tano so sabaad kirān ka an siran makowa a ladiawan a phrawatn ko pphakatalingoma a manga masa.

1. AR RUBAYYI BINT MUAWWAD BIN AFRĀ AL ANSĀRIYYAH:

Skaniyan na bai a makallbi, *Muslimah* a go *Sahābiyyah*, minipagpda iyan so Rasūl ko manga kathidawa, sa skaniyan i pphamolong ko manga angl a manga Muslim, a go so pphanizakit kirān, go ipmbaling iyan so pphangasasahid sa Madīnah, pianothol o *al Bukhārī* a go so *an Nasāī* a mataan a so *ar Rubayyi bint Muwawwad* na pitharo iyan a: Miaadn kami a giimakithidawa a pd ami so Rasūlullāh ﷺ sa pphamakainomn ami so manga sondaro o Islām ago sasakodowan ami siran, ago iphagndod ami so miamatay ago so manga angl sa Madīnah.

Pd skaniyan ko miakiphasada ko Rasūl ﷺ ko atag o sapoon a kayo a giyanan so bithowan sa kaphasada a kasoso'at *Bayat ar Ridhwān*, sii anan ko masa a miatharo a so *Uthmān bin Affān* na biono o manga *Quraysh*, ko giikambitiarai ko kazold o Rasūl sa Makkah ko kaphagumrah niyan a sianka o manga *Quraysh*, sa miakiphasada so Rasūl ko manga *Sahābah* niyan sa o bnar a miatay so *Uthmān* na di siran dn magndod sa taman sa mapolang siran ko kathidawa, sa palaya dn tomiarima so langowan a Muslim ko kapagato iran, gioto i kiabthoi ron sa kapasadan a kasosoat.

Go sabnar a miaadn so *ar Rubayyi* a pd ko miamanothol ko manga Hadīth o Rasūlullāh ﷺ, miapanothol iyan a miakapoon on so dowa polo a go isa a Hadīth.

2. RUFAYDAH AL ASLAMIYYAH:

Bai a *Muslimah* a makallbi, miakapangpd ko manga Muslim sii ko giikanjihād sa lalan ko Allāh ﷺ, skaniyan i giimamolong ko manga angl a go so pphangasasakit kiran, sasakodowan iyan so khikarrgnan ko manga sondaro.

Inaloy skaniyan o *Ibn Ishāq* sii ko thotol o *Sa'd bin Mu'ād* gowani a maangl sii ko kiathidawa sa Kakar (*khandaq*) a pitharo o Rasūl ﷺ a: Wita niyo skaniyan a *Sa'd* ko barombarong i *Rufaydah* sii sa masjid.

Go miatharo o *al Bukhārī* a: Gowani a maangl so *Sa'd* ko kiathidawa sa *Khandaq* na miatharo a wita niyo sii ko bai a aya ngaran iyan na so *Rufaydah* a pamomolong ko manga angl.

3. UMMU SULAYM BINT MILHĀN BIN KHĀLID:

Skaniyan na papprang (*mujāhidah*) a mala, lomiankap sabap ko akal iyan a malantas ago so pamikiran iyan a makaatod ko manga *Muslimah* a miangoona sii ko Islām.

Kiararangitan so *Mālik bin an Nadr* ko kiapagislam iyan a go riningasa iyan, skaniyan na mala i sabot ko agama, katawan iyan so manga onayan iyan a go so pirikharihaban iyan, miagawi iyan so kadaklan ko manga mama sii ko Islām, sabnar a piangakapan skaniyan o *Abū Talhah* a mushrik na sianka iyan sa pitharo iyan on a: Hay *Abū Talhah* ba nka di katawi a so tohan ka a pzimbaan ka na ator a di rka phakanggay a gona a go di rka phabinasa, ba ka di khaya ko kapzimba anka on, amay ka magislam ka na da dn a khowaan ko rka a btang a rowar ko kiapagislam ka, sabap roo na miagislam so *Abū Talhah* sa inisabot iyan so *Kalimah* a *Shahādah*, na miapangaroma niyan.

Miaadn so *Ummu Sulaym* a pd ko miamanothol ko manga Hadīth o Rasūl ﷺ, miapanothol iyan so hadīth a sapolo a go pat. Miakapangpd ko kiathidawa sa *Uhud* skaniyan i pphamolong ko manga angl a go pphanizakit kiran.

Sii ko kiathidawa sa *Hunayn* na lominiyo so *Ummu Sulaym* a pd o manga Muslim, sa masa oto na ikaogat iyan so *Abdullāh*, sa maawid sa gonong

na pitharo o karoma niyan a so *Abū Talhah* a: Hay Rasūlullāh, katii si *Ummu Sulaym* a maawid sa gonong. Na pitharo o *Ummu Sulaym* a: "Hay Rasūlullāh inawidan ko ankai a gonong ka ophakarani rakan so ridoay na ipagopak akn sa tiyan iran ko masa a giikathidawa, na pitharoon o Rasūl ﷺ a: Hay *Ummu Sulaym* mataan a so Allāh ﷺ na phakaampl.

4. UMMU SINAN AL ASLAMIYYAH:

Pd skaniyan ko manga *mujāhidah* a manga *Musilmah* a khipakallbi, miakaoma ko Rasūl ko masa a kapliyo niyan sa *Khaybar* ko kanggobata niyan ko manga Yahūdī sabap ko kiandorat iran sa pasad, na pitharo o *Ummu Sanan* a mliyo ako a pd ka hay Rasūlullāh ﷺ sa phamakainom ako a go phamolong ako ko manga sondaro. Pitharo o Rasūlullāh a: Liyo ka a pd ami sii ko kabarakat o Allāh ﷺ ka adn a manga pd ka a manga bai, a mliyo siran a pd siran ko manga pagtaw nka, na o khabaya ka na sii ka kirān, odi na sii rkami, na pitharo iyan a sii ako rka, na pitharo o Rasūl ﷺ a aya pd ka na so *Ummu Salamah* a karoma ko.

5. NUSAYBAH BINT KA'B AL ANSĀRIYYAH.

Skaniyan na bai a *Muslimah* ago *Sahābiyyah* a mala, mala i kipantag ko kiaphrang sa lalan ko Allāh ﷺ, lomiankap ko kapangompiya a go so kabagr i kapagagama, a go kasasarigan ko ginawa niyan.

Pd ko miaona magislam, miakadarpa ko kagagawii ko kiaphasada a *Laylat al Aqabah* (giyanan so kagagawii a iniphasada o Rasūlullāh ﷺ so manga taw sa Madīnah sa kathaalok iyan kirān ko kathogalin iyan, sii anan minitana sa Makkah) sa miakiphasada sanka nan a kagagawii a pd o manga taw, pd skaniyan ko kiaphasada a *Bayat ar Ridhwān*, miakapangpd ko kiathidawa sa *Uhud* ago so *Hudaybiyyah*, ago so kiathidawa sa *Khaybar* ago sa *Hunayn* ago so kiathidawa sa *Yamāmah*.

Sii ko kiathidawa sa *Uhud* na lominiyo a pd iyan si karoma niyan a go so dowa kataw ko wata iyan sa pantag sa kanjihād, sii ko paganay a kadaondaw na pphamakainom sa ig ko manga angl a go pphamolong, miaangl skaniyan ko kiathidawa sa sapolo a go tlo a pali iyan ko kiasogata on o manga bankaw a go so manga pdang.

Pitharo o *Nusaybah* ko kiathidawa sa *Uhud* a kiagikasan o manga taw so Rasūlullāh ﷺ sabap ko kabagr o ronda o manga mushrik sa da a mialamba a rowar ko sagorompong a gii siran makapangato a da siran masapolo kataw, sakn a go so karoma ko a go so manga wata akn, na kiadingilan ako o Rasūlullāh a da a ba akn klong na mialay o Rasūl a

sakataw a mama a adn a klong iyan na miatawag iyan sa bgan ka so klong ka ko *Nusaybah* na minilbad iyan raken so klong iyan na minipanglong akin ko Rasūlullāh ﷺ sa di ron kapakatana o tidaw o manga ridoay ago so manga pana iran, na so Rasūlullāh ﷺ na giimlalis sa gii niyan tharoon ko wata a mama i *Nusaybah* a: Tabang inka si ina aka.

Mialalayon so *Nusaybah* a giimakithidawa ago plinding ko Rasūlullāh ﷺ ago pphamolong ko manga sondaro, sa miasalawada o Rasūlullāh sa miatharo iyan on a so wata iyan na miaangl na magaan so magaan na kiabonkosan iyan so pali o wata iyan ko masa dn a giikathidawa sa pitharo iyan on a: Ikaritan ko khasakasay ka na go ka pakimbonoay ko manga ridoay, na so Rasūlullāh ﷺ na phagilayin iyan so *Nusaybah* a gii niyan tharoon a: Anta'i phakagaga ko khagaga o *Nusybah*!!!?.

Sii sankoto a giikathidawa na miakadansal so miakaangl ko wata iyan na miatawag o Rasūl so *Nusaybah* sa tig iyan a katatan so miakaangl ko wata aka, na bialak o *Nusaybah* sa tinidaw niyan na miakalko ankoto a mama, sa miaiay akin a tig o *Nusaybah* so Rasūlullāh ﷺ a miakasinga sa taman sa miaiay akin so manga bagang iyan ko kiapakasinga iyan, sa kapiipyi ginawa, sa pitharo o Rasūl a: Piakasaop ka o Allāh ﷺ hay *Nusaybah* ago piakataban ka niyan a go pyakapiya niyan a ginawa nka, sa piakiilay niyan rka so kiapakasaop sa so dn so mbalaa mata nka.

Da pn mapasad so giikathidawa na miaangl dn so *Nusaybah* sa sapol a go tlo a manga pali.

Miakapangpd skaniyan a *Nusaybah* ko kiagobata ko *Musaylamah* sii sa *Yamāmah* gowani a gobatn skaniyan o mala a batalo a so *Khālid Bin al Walīd*, na miodas so *Nusaybah* ko *Khalifah Abū Bakr* ko kapagonot iyan sankoto a gobat na pitharo on o *Abū Bakr* a: Sabnar a katawan ami so kapasang ka makithidawa na liyo ka sa ingaran o Allāh ﷺ, na miphrang so *Nusaybah* sii sankanan a kiathidawa taman sa miaangl sa sapol a go isa a pali a go kiapotolan sa lima sankoto a mala a kiambonoay.

Go pd ankai a gii niyan kanjihād a mataan a skaniyan na pd ko manga panonothol sa Hadīth o Rasūlullāh ﷺ.

6. UMAYYAH BINT QAYS AL GIFFĀRIYYAH:

Bagowa taw a *Muslimah* a pd ko manga bagowa taw o Islām, kiababayaan iyan so Islām ago minjihād sa lalan ko Allāh ﷺ ko masa dn a kangoda niyan.

Miagislam so *Umayyah* ko oriyen o kiatogalin sa Madīnah, minipagpda o Rasūl ko kiathidawa sa *Khaybar*.

Pitharo o *Umayyah* a: Miakatalingoma ko ko Rasūlullāh sa pd akn so manga babay ko mbawataan o *Gifār*, na pitharo ami a khabayaan ami hay Rasūlullāh ﷺ so kapagonot ami ko kapthidawa, ka phamolong kami ko manga angl ago thabangan ami so manga Muslim ko khagaga mi, na pitharo o Rasūlullāh a: Sii sa kabarakat o Allāh ﷺ na lominiyo kami, a sakn a tig o *Umayyah* na bgowa raga ko pn.

7. UMMU WARAQAH:

Skaniyan na wata a babay i *Abdullāh Bin al Hārith*, miaona ko Islām go miakiphasada ko *Bay'atal Aqabah*, a go so *Bay'at Ar Ridhwān*.

Mala i paratiaya ko kapagagama, mianothol ko sabaad a manga hadīth o Rasūl miabatiya iyan langon so Qur'ān, pphamisitaan skaniyan o Rasūl sa inibtho niyan on so *as Shahīdah*.

Sii ko kiathidawa sa *Badr* na miodas ko Rasūl ko kapagonot iyan ko manga Muslim sa pantag sa kapamolong ko manga angl ago so pphangasasakit kirān, ago kalokalo o ba on bgan o Allāh ﷺ so kasahid sa maydan, na pitharo o Rasūl a mataan a so Allāh ﷺ na imbgay niyan rka so kashahīd, gioto i kiabthowi niyan on sa *as Shahīdah*.

Inisogoон o Rasūl ﷺ a kapagimami niyan ko manga taw ko walay niyan sii ko sambayang.

8. HAMNAH BINT JAHSH:

Skaniyan na pagari o *Zaynab bint Jahsh* a karoma o Rasūlullāh ﷺ, a pd ko bangnsa *Quraysh*, aya ina iyan na so *Umaymah* a wata a babay o *Abdul Muttalib bin Hāshim*, miasahid so laki niyan ko kiathidawa sa *Uhud* go so bapa iyan a so *Hamzah* go so karoma niyan a so *Mus'ab bin Umair*.

Miakapangpd ko kiathidawa sa *Uhud* pphamakainom sa ig ago pphamolong ko manga angl.

Giyanan i mapontok a thotolan ko manga bantoga a manga bai a miangabibilaw so ingaran iran sii ko kiapromasay ko Islām, sa liwanagan tano a mataan a so manga bai a manga *Muslimah* sankoto a masa na sii ko kaphliyo iran na pantag sa *jihād* na maaadn siran a manga babay a sisiyapn iran so manga ginawa iran ko kaiislami kirān, sasapngan iran so

manga awrat iran, pzimbaan iran so Allāh ﷺ sa da a gii ran ipromasay a rowar sa paninindg ko maratabat o Islām, a go pangilay ran sa kashahid ko lalan on sa soasoat ko Allāh ﷺ.

Manga Oripn o Allah:

Giyanan i sapankat a thotholan ko kiaproromasay o manga babay a manga sahabiyat o Rasulullah ﷺ a lininding iran so Islam ko langowan a miamilik iran a g's a go bagr a barandiya a go rahasiyan sabap dn oto ko kabagr o paratiaya iran ko Allah.

Patot a songgiringan o manga babay a Muslimah imanto anka'i a manga bai a piangababantogan ko kiapromasay a inidakat o pandangan o thothol so iringa kirān a di dn khapos so kapphanothola kirān sa taman sa kagba' o doniya.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ
فَاسْتَغْفِرُوهُ إِنَّهُ هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ.

Wa aqūlu qawlī hādā wa astaghfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastaghfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.